

עגלה ערופה פרק תשיעי סוטה

מ.מ.

עין משפט נר מצוה

נה א מיי פיה מהל
מענת הלה טו סמג
עשין מדיס טוע"ע א"ח
סימן מקם סעף ד :

תורה אור השלם

1. ישיבה זו מורה להם
2. ישיבה זו מורה להם
3. ישיבה זו מורה להם
4. ישיבה זו מורה להם
5. ישיבה זו מורה להם
6. ישיבה זו מורה להם
7. ישיבה זו מורה להם
8. ישיבה זו מורה להם
9. ישיבה זו מורה להם

זה ריח טוב ומין תמרים הוא לעמנו: טהרה יש בך. לפיכך מריחה
לך ולא בטול הריח מאללך: אסא זרייה. דרבה זר רב הונא: א"ל
רב הונא לזרייה: שמחה אס לזי. בטהרתך: והקפיסה אס שיני.
ההראשית שהצתך על צנך יותר מעלי שנטלת ממני ונתת לו:
רחמי. אהבה: איטפל ציה. גידלו

בציתו: רבי רבי. גדל גדל אומי
ואע"פ כן איני צנך: צר צרפך
אנא. ואין עלי לצדך כנן:
בתנאי. צפולמוס. חיל שהציה
אספסיינוס על ירושלים: עטרוס
חסנים ואירוס. מפרש בגמרא:
צפולמוס של עטרוס. שהציה הורקנוס
ארכיסטובולוס אחיו. וצין זה לזה היו
חמשים ושמס שנה כלומר צסדר
עולם: עטרוס כלום. מפרש
בגמרא [ע"צ]: צפולמוס האחרון. הוא
של חורבן הציה ושל עטרוס נמי הוה:
באפריון צנוך העי. שהיו מוליכין
אומה מציה אציה לצית צעלה ואפריון
של מעליס וטליות מוחצות מוקפות
לה: מושלי משלו. לתת אות אמתלא
וטעם להחמה ליכנס צה צשערי
צינה כגון ממשלות שועליס דלומר
בסנהדרין (דף נח:). כי הוה דריש
ר"מ צפירקא הוה דריש תילתא
שמעתא ותילתא אגדתא ותילתא
מתלי: שקדיניס. שוקדין על דלתות
צית המדרש לילה ויוס כלומר
ציצמות (דף סג:). אצל מה אטשה
שנפשי חשקה צתורה: הדרשניס.
שהיה צקי צטעמי המקראות כלומר
לא זכתי שמאמר יליאת מצרים
בלילות עד צדרשה צן וומל (צרכוס
דף צ:). צטל כבוד סורה. שהיה
נותן לצו לדרוש כל קון וקון של כל
אות וכ"ש מציות ימירות ואומיות
ימירות כגון צת וצת אזי דורש
(סנהדרין דף נא:). וחוה כבוד תורה
גדול שאין צה דצר לצטלה: אנשי
מעשה. צתות צחציצותו ועושה
מעשים מופלאים כלומר צתענית
(דף כה:). נמטי כשורץ יאמר למומן
ידלוק ולעוים להציא זאצים צקרניס:
קענוס של חסידים. שהיו חסידים
הולכים וכלים והוה היה מקטניס
וסופן: זיו החכמה. זה לא ידענא
מאי היא: משמש ר"ג הוקן צטל
כבוד הסורה. צמסכת מגילה (דף כה:).
אמר שד שמת הוה היה צריאות
צעולם ולא היו למדין תורה אלא
מעומד משמת הוה יד חולי לעולם
והולכרו ללמוד תורה מיושב: צטל זיו
הכהונה. שהיה חכם ועשיר וכהנים
רבים אולכין על שולחנו: וצני חורין.
מיוחסין: חפו ראש. שגברה יד
עזי פניס ממזריס שהס עשיריס
ואלו עניים: נדלדלו אנשי מעשה. אין
חש להס: ואין דורש. לישראל: ואין
מקש. עליהס רחמים: שרו חכימיא.
החילו החכמים: ספריא. מלמדי
מינוקות שהס קטנים מן החכמים:
קעמא דארעא. כעמי הארץ:
אולא

שמבובזין דין אביהם. קורעים דין אביהם שכשצאין לדגס אומרים
לפניו וכו': והקפיסה שנייה. למה האכלתם וזערתם עלינו צמתינו
ונפרעת מהס צחיייה: מוכרי רב. רבצ הוה דצר מאוס כגון חלצ
ושומן ונדצק צבגדים ונמאסין ואין לך אדם מתעסק צהס אלא עני:
שיפה ה' מורה להס. לעיל מיניה
כתיב כי לא נלנח ישכח אציון תקות
עניס תאצד לעד. שמה ה' מורה
להס תן להס מרות לאותן עניים
עושר שיחה הגויס נוהגין צהס
כבוד וידעו הגויס שהן אנוס ואינס
אלהות שאין כל הכבוד והגדולה
שלהס: מספסין צעליס אחס. משוס
עוני: צקרצ שניס. אומה פעולה שלך
דהיינו דצר תורה שהיא צקירוב שניס
שניס צריכין להתקרב יחד ציקוסי
אחד: חיייה. רפאחו והרווח להס
ומן להס חיותס: מהס סולגיס סונך
ודבר. דצברי תורה. צלליה וצללישע
כתיב: ראוין לישרף. שעל מנת כן
צה הרבצ אש עליהס: אחד מת.
ע"י מציוו שהרבו צשונג וזה גולה
לערי מקלט¹ ואס אין כאן מיטה סימן
למיטה² וגלות סימן לגלות שאחד
מת ואחד גולה: צצלי דעס. על
שלא היה להס דעת להיות מלמדין זה
אז זה ולמדין זה מזה: נדמו עמי.
וקיפיה דקרא ותשכח תורת אלהיך:
כי עם צליון ישב. אלו יושבי ישיבת
תורה וקיפא דקרא חנון יתוך לקול
ועקף: להס צר. צמי הכתיב מדצר
צמי צמונותיו קשין עליו ואעפ"כ
יושב ועוסק צתורה: והיו עיניו וגו'.
וכן צתריה כתיב ולא יכנף: פרגו.
מחילה: לא יכנף. לא יתכסה מנך
צכנף צגדו ומחילתו: דלמחר. מי
יתן שיצא יוס: מי ידע. אס ייטב
מן הלינה: אלא דחילף. מי יתן והיה
זה יוס הצא כזה שעבר: אלא עלמא
אמאי מקייס. מאחר שהקללה הולכת
מתד ורצה: אקדושה דסידרא. סדר
קדושה שלא תקוה אלא שיהו כל
ישראל עוסקין צתורה צכל יוס דצר
מועט שאומר קריאתו ותרגומו והן
כעוסקין צתורה וכיון שנוהג צכל
ישראל צמלמדיס וצעמי הארץ ויש
כאן שמיס קדושה השס ותלמוד התורה
כתיב הוה. וכן יהא שמה רצה מנך
שעוני אחר הגדה שהדרשן דורש
צריס צכל שצב היו נוהגין כך ושס
היו נקצצין כל העס לשמוע לפי שאינו
יוס של מלאכה ויש כאן תורה
וקידוש השס: סדריס. סדרי פרשיות
דתורה: טהרה. שפסקה מיישראל:
ציטלה טעס. הפירות וריחס
שממך שהיו טהורים ונוהגין צטהרה
אף הקצ"ה מטהר פירותיהן מריח
רע ומטעם רע: מעשר ציטל
שומן דגן. צעון פיסוק מעשרות
פסק שומן דגן כשמו של מעשר
דלוקרי חלצ כדכתיב כל חלצ יאהר וגו'
(צמנדר יט): דחיוניטא. שמינה ויש

שמבובזין דין אביהם לעתיד לבוא אומרים
לפניו רבוננו של עולם מאחר שאתה עתיד
ליפרע מהן למה הקהיתיה שיניהם בם אמר
ר' אילעא בר יברכיה אלמלא תפלתו של
דוד היו כל ישראל מוכרי רבב שנאמר
י' שירתה ה' מורה להם וא"ר אילעא בר
יברכיה אלמלא תפלתו של הבקוק היו ב'
תלמידי חכמים מתכסים בטלית אחת ועוסקין
בתורה שנאמר ה' שמעתי שמעך יראתי
ה' פעלך בקרב שנים חייהו אל תקרא בקרב
שנים אלא בקרוב שנים ואמר ר' אילעא
בר יברכיה⁶ שני תלמידי חכמים המהלכין
בדרך ואין ביניהן דברי תורה ראוין לישרף
באש שנאמר ויהי המה הולכים הלך ודבר
והנה רבב איש וגו' טעמא דאיכא דיבור
הא ליכא דיבור ראוין לישרף וא"ר אילעא
בר יברכיה שני ת"ח הדרין בעיר אחת ואין
נוחין זה לזה בהלכה אחד מת ואחד גולה
שנאמר⁴ לגום שמה רוצה אשר ירצה את
רעהו בבלי דעת ואין דעת אלא תורה
שנאמר⁵ נדמו עמי מבלי הדעת אמר ר'
יהודה בריה דר' חייא כל ת"ח העוסק
בתורה מתוך הרהק תפלתו נשמעת שנאמר
⁶ כי עם בציון ישב בירושלים ככה לא תבכה
חנון יתוך לקול ועקף כשמעתו ענך וכתוב
בתריה⁷ ונתן⁶ ה' לכם לחם צר ומים לחץ
ר' אבהו אומר משביעין אותו מזיו שכינה
שנאמר⁷ והיו עיניך רואות את מורדך ר'
אחא בר חנינא אומר אף אין הפרגוד נגעל
בפניו שנאמר⁷ ולא יכנף עוד מורדך: רשב"ג
אומר משום ר' יהושע מיום שחרב בהמ"ק
אין וכו': אומר רבא בכל יום ויום מרובה
קללתו משל חבירו שנאמר⁸ בבקר תאמר
מי יתן ערב ובערב תאמר מי יתן בקר הי
בקר אילימא בקר דלמחר מי ידע מאי הוי
אלא דחילף ואלא עלמא אמאי קא מקיים
אקדושה דסידרא ואיהא שמייה רבא דאגדתא
שנא' ארץ עפתה כמו אופל צלמות ולא
סדריס הא יש סדריס תופיע מאופל: ולא
ירד טל לברכה וניטל טעם פירות וכו':
תניא⁹ ר"ש בן אלעזר אומר טהרה בטלה
טעם וריח מעשר ביטל שומן דגן רב הונא
אשכח תומרתא דחינוניתא שקלה כרבה
בסודריה אתא רבה בריה א"ל מורחינא ריחא
דחינוניתא א"ל בני טהרה יש כך יהבה
ניהליה אדהכי אתא אבא בריה שקלה יהבה
ניהליה א"ל בני שמחת את לבי והקהיתיה את
שיני היינו דאמרי אינשי רחמי דאבא אבני
רחמי דבני אבני דהוו ליה רב אחא בר יעקב
איטפל ביה ברב יעקב בר ברתיה כי גדל

א"ל אשקין מיה אמר לו לאו ברך
ברחך אנא: ב"בפולמוס של אספסיינוס גזרו על עטרות חתנים ועל האירוס בפולמוס של טיטוס
גזרו על עטרות כלות ושלא ילמד אדם את בנו. יוונית בפולמוס האחרון גזרו שלא תצא הכלה באפריון בתוך
העיר ורבותינו התירו שתצא הכלה באפריון בתוך העיר משמת ר"מ בטלו מושלי משלים משמת בן עזאי
בטלו השקדנים משמת בן זומא בטלו הדרשנים משמת ר"ע בטל כבוד התורה משמת ר' חנינא בן דוסא
בטלו אנשי מעשה משמת ר' יוסי קמנתא פסקו חסידים ולמה נקרא שמו קמנתא שהיה קמנתא של חסידים
משמת רבי יוחנן בן זכאי בטל זיו החכמה משמת ר"ג הוקן⁹ בטל כבוד התורה ומתה טהרה ופרישות משמת
רבי ישמעאל בן פאבי בטלה זיו הכהונה⁹ משמת רבי בטל ענוה ויראת הטא: [גמ' ת"ר] א"ר פנחס בן יאיר
אומר משחרב בהמ"ק בושו חברים ובני חורין וחפו ראשם ונדלדלו אנשי מעשה וגברו בעלי זרוע ובעלי
לשון ואין דורש ואין מבקש ואין שואל על מי לנו להשען על אבינו שבשמים ר"א הגדול אומר מיום
שחרב בית המקדש שרו חכימיא למהוי כספריא וספריא כחוניא וחוניא כעמא דארעא ועמא דארעא
(צמנדר יט): דחיוניטא. שמינה ויש

(א) מענית י: (ב) מוספתא
פטרו"ע"ש, א גיטין. נדה
סא: (ד) מגילה כא,
(ה) רש"י ד"ה
(ו) גיטין ע"ר רי
יחשט, א י"א ואס כן.

הגהות הב"ח
(א) בני ומן לכם אדני
לחס כר: (ב) רש"י ד"ה
אחד וכו' סימן למיתה
איכא וגלות:

גליון הש"ס
בתנאי יוונית. עין
מוספות מנחות דף סד
ע"צ ד"ה אלו וצריס
פ"א מ"א דפאה:
שם משבת רבי במל
ענה. עין מוספות
מנחות דף קג ע"צ ד"ה
אומי יוס:

מוסף רש"י
הלוך דדבר. ואסכי
כתיב לאשמעין דחי
לאו שהיו הולכין צעמקה
של הלכה לא היו
לעולין (תענית י). אלא
דחילף. מי יתן וקרי של
שמריס. שמריס מתחוקות
חמיר וכל שעה מיובה
קללתה משלפניה (דברים
כח סז). בפולמוס של
אספסיינוס. חיל שעלה
אספסיינוס קודם שצא
טיטוס עליהס (גיטין יז).
גזרו על עטרות כלות.
משום צער (שבת נח).

א"ל אשקין מיה אמר לו לאו ברך
ברחך אנא: ב"בפולמוס של אספסיינוס גזרו על עטרות חתנים ועל האירוס בפולמוס של טיטוס
גזרו על עטרות כלות ושלא ילמד אדם את בנו. יוונית בפולמוס האחרון גזרו שלא תצא הכלה באפריון בתוך
העיר ורבותינו התירו שתצא הכלה באפריון בתוך העיר משמת ר"מ בטלו מושלי משלים משמת בן עזאי
בטלו השקדנים משמת בן זומא בטלו הדרשנים משמת ר"ע בטל כבוד התורה משמת ר' חנינא בן דוסא
בטלו אנשי מעשה משמת ר' יוסי קמנתא פסקו חסידים ולמה נקרא שמו קמנתא שהיה קמנתא של חסידים
משמת רבי יוחנן בן זכאי בטל זיו החכמה משמת ר"ג הוקן⁹ בטל כבוד התורה ומתה טהרה ופרישות משמת
רבי ישמעאל בן פאבי בטלה זיו הכהונה⁹ משמת רבי בטל ענוה ויראת הטא: [גמ' ת"ר] א"ר פנחס בן יאיר
אומר משחרב בהמ"ק בושו חברים ובני חורין וחפו ראשם ונדלדלו אנשי מעשה וגברו בעלי זרוע ובעלי
לשון ואין דורש ואין מבקש ואין שואל על מי לנו להשען על אבינו שבשמים ר"א הגדול אומר מיום
שחרב בית המקדש שרו חכימיא למהוי כספריא וספריא כחוניא וחוניא כעמא דארעא ועמא דארעא
(צמנדר יט): דחיוניטא. שמינה ויש